

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО
ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО

София 1000, пл. "Света Неделя" №6, тел: (+359 2) 940 14 44, факс: (+359 2) 940 15 95

КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА
НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО
УЧ.01.12414 / 29.06.2021

ДО
Г-Н ЛОЗАН ПАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПАНОВ,

По повод на множество сигнали от инспектори на КПКОНПИ за установена противоречива съдебна практика по приложението на чл. 151 от ЗПКОНПИ и § 1, т. 3 и т. 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с моя заповед № РД-07-2/18.03.2021 г. бе формирана работна група със задача: „да извърши анализ на съдебната практика, в която исковите претенции на КПКОНПИ за отнемане по реда на ЗОПДНПИ /отм./ и ЗПКОНПИ на имущество, включително парични средства, което не е налично в патримониума на проверяваното лице в края на проверявания период, са отхвърлени, с посочване на причините за постановяване на отхвърлителните диспозитиви“.

Докладът на работната група бе представен на 16.04.2021 г., с предложение за сезиране на Общото събрание на гражданската колегия на ВКС за приемане на тълкувателно решение. На 21.04.2021 г. Комисията прие с решение това предложение /протокол № 994, т. 170/.

Анализът на съдебната практика констатира противоречиво решавани въпроси относно съдържанието на понятието “имущество”:

- по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ и в частност, дали в имуществото се включват всички незаконно придобити активи през проверявания период, или само тези, налични в неговия край, и за възможността да бъдат отнети в полза на държавата парични суми, неналични в патримониума на ответника и

- като елемент от „значително несъответствие“ по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ, доколкото част от практиката приема, че незаконно придобито е само имуществото, което е налично в края на проверявания период и съответно, само това имущество подлежи на отнемане и само то участва във формиране на несъответствието, а друга, че цялото имущество, независимо дали е налично или не, ако е незаконно придобито, участва във формиране на несъответствието и подлежи на отнемане, ако е налично, а ако не, на отнемане подлежи паричната му равностойност.

Според част от съдебната практика „Незаконно придобито може да е само имуществото, влязло в патримониума на проверяваното и свързаните с него лица през изследвания период, което е налично в края на този период... За да е придобито незаконно наличното в края на изследвания период имущество, неговата придобивна стойност трябва да превишава с повече от 150 000 лева сумата от възмездно отчужденото имущество, притежавано от лицето в началото на изследвания период и неговите доходи през същия период, след приспадане на направените разходи за неговата и на семейството му издръжка, като се вземат предвид непогасената част от задълженията, поети за придобиване на имуществото, както и всички други факти и обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото и начина на неговото придобиване. Цялото имущество, извън посоченото, е законно придобито.“ - Решение № 97/18.05.2018 г. по гр. д. №3224/2017 г. на ВКС, IV г.о. В този смисъл са и Решение № 200/14.02.2019 г. по гр. д. № 4143/2017 г. III г.о.; Определение № 425/ 31.05.2019 г. по гр. д. №171/2019 г. III г.о.; Определение № 260/24.04.2020 г. по гр. д.№ 4603/2019 г., IV г.о.; Определение № 310/05.05.2020 г. по гр. д. № 219/2020 г. IV г.о.; Решение № 191/15.02.2021 г. по гр. д. № 4768/2019 г. IV г.о. и др.

Същевременно в Решение № 29/12.04.2021 г. по гр. д. № 1021/2019 г. на ВКС, III г. се приема, че „Под „имущество“ в нормата на пар. 1, т. 7 ЗОПДНПИ (отм.) се има предвид стойността на всички активи, придобити през целия проверяван период, а не „незаконно придобито имущество“ или „незаконно придобито налично имущество“..... Правната норма има предвид придобитото имущество през целия проверяван период (пар. 1, т. 1 ЗОПДНПИ (отм.)), а не само незаконно придобитото налично имущество в края на периода.... Аргумент за извода, че под „имущество“ в пар. 1, т. 7 ЗОПДНПИ (отм.) се има предвид придобитото имущество през целия проверяван период, се съдържа и в нормата на чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.), която постановява отнемане на паричната равностойност на имуществото придобито през целия проверяван период, което липсва в края на периода и когато ответникът не е доказал законен източник на средства. Следователно имуществото, придобито през целия проверяван период е релевантно дори когато не е налично, защото подлежи на отнемане паричната му равностойност, поради което следва да участва при изчисляването на „значителното несъответствие“.

Констатираната противоречива практика е формирана по дела, образувани по реда и на ЗОПДНПИ (отм.) и на ЗПКОНПИ. Разпоредбите на чл. 72 от ЗОПДНПИ (отм.) и §1, т. 7 и т. 1 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.) са аналогични на чл. 151 от ЗПКОНПИ и §1, т. 3 и т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ като съгласно § 5, ал. 2 (нова, ДВ, бр. 1/2019) от ДР на ЗПКОНПИ „Неприключилите проверки и производства пред съда по отменения Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество се довършват по реда на този закон“. С оглед действието на разпоредбата, съдебните производства, образувани по ЗОПДНПИ (отм.) следва да се довършват по реда на ЗПКОНПИ, предвид и което поставените въпроси касаят действащите разпоредби на ЗПКОНПИ.

В изпълнение на това решение, Ви предлагам от името на КПКОНПИ да упражните правомощието си по чл. 125 от ЗСВ, като отправите искане до Общото събрание на гражданската колегия на ВКС, за приемане на тълкувателно решение при противоречива съдебна практика по прилагането на чл. 151 от ЗПКОНПИ и § 1, т. 3 и т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ, по следните въпроси:

1. Представяват ли „имущество“ по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ и участват ли при определяне размера на несъответствието, съобразно нормата на § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ получените от проверяваното лице паричните средства с неустановен законен източник, както и сумите от придобитото и впоследствие отчуждено друго имущество, за което не е установен законен източник на средства за придобиването му, в случай че те не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период.

2. Следва ли ответникът да бъде осъден да заплати в полза на държавата паричната равностойност на получените суми с неустановен законен източник, както и сумите от придобитото и впоследствие отчуждено или липсвашо друго имущество, за което не е установен законен източник на средства за придобиването му, в случай че те не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период и не е установено преобразуването им в друго имущество.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Доклад от работна група по заповед № РД-07-2/18.03.2021 г.; посочената съдебна практика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СОФИР ЦАЦАРОВ

